

TELUGU, Paper - I

(First Language)

Parts A and B

Time : 2 hours 45 min.]

[Maximum Marks : 40

నూచనలు :

1. ఈ ప్రశ్నపత్రంలో Part-A, Part-B అనే విభాగాలుంటాయి.
2. Part-A రెండు సెక్షన్లుగా ఉంటుంది. Part-A కి సమాధాన పత్రంలో, Part-B కి ప్రశ్నపత్రంలోనే సమాధానాలు రాయాలి.
3. అన్ని ప్రశ్నలకూ సమాధానాలు రాయాలి. వ్యాసరూప ప్రశ్నలకు మూల్రమే అంతర్గత ఎంపిక (Internal choice) ఉంటుంది.
4. మొదటి 15 ని॥ ప్రశ్నపత్రం చదవడానికి, మిగిలిన 2 గం॥ 30 ని॥ సమాధానాలు రాయడానికి కేటాయించాలి.

Part-A

Time : 2 hours

Marks : 30

ClassResult.in

I. అవగాహన - ప్రతిస్పందన

(12 మార్కులు)

(అ) 1. క్రింది పద్యంలో ఒకదానికి ప్రతిపదార్థం వ్రాయండి.

1x 4=4

అనవుడు సల్లసవ్వి కమలాసన యిల్లను, లెప్పగాక, యో
మునివర! నీవు శిష్యునిగాముంగొని చయ్యన రమ్ము విశ్వనా
భునిక్కవ వేర్ని నెందలతిథుంట్ చనుదెంచెనఁ గాముఠేసుపుం
బని గొను నట్లు వెట్టుదు సపారములైన యభీష్టితాన్వముల్.

లేదా

మరుచిరతారకాకుముఠుళోభి నభోంగణ భూమిఁ గాలము
స్లరువపు సూత్రధారి జతసంబున దిక్పతికోటి ముందటన్
సరసముగా నటించగ నిశాసతి తెల్లిన క్రొత్తలోఁపుఁ బెం
దెర యన నొప్పి సాంధ్య నవదీధితి వర్షిమ దిక్పటంబునన్.

- (అ) 2. ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒకదానిని పాదభంగం లేకుండా పూరించి భావాన్ని వ్రాయండి.

1×4=4

అనలజ్యోతుల

.....

.....

..... దుశ్చారిత్రముల్ సొగుపి?

లేదా

నీరము తప్ప లోహమున

.....

.....

..... గొల్పువారికిన్.

- (ఇ) క్రింది గద్యమును చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయండి.

4×1=4

నాగార్జునుడనే బౌద్ధమతాదార్కుడు శాతవాహన రాజైన యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణికి మంచి మిత్రుడు. వీరి స్నేహబంధానికి ఆనవాళ్ళు సుహృద్దేఖ, రత్నావలి గ్రంథాలు. ఇందులో ప్రకటించిన భావాలు వారి ఆత్మీయతకు అద్దం పడతాయి. ఈయన ధరణికోటలోనూ, నందికొండలోనూ గల బౌద్ధారామాల్లో నివసించేవాడు. విజయపురిలో శ్రీసర్వత విద్యాపీఠం స్థాపించాడు. దేశదేశాల విద్యార్థులు ఇక్కడికి వచ్చి విద్యార్జన చేసేవారు. ఈ విశ్వవిద్యాలయంలో 7700 నుండి బౌద్ధ భిక్షువులుండేవారు. ఇక్కడ ధర్మశాస్త్రము, రాజనీతి, సాహిత్యము, వైద్యము, రస, రసాయన, శుక్ల, లోహ శాస్త్రములు బోధనాంశాలుగా ఉండేవి. ఆచార్య బుద్ధఘోషుడు, ఆర్యదేవుడు, ధర్మకీర్తి మొదలైన తత్వవేత్తలు బోధనలు చేసేవారని చైనా యాత్రికుడు హ్యూయన్ త్సాంగ్ తన రచనలలో తెలియజేశాడు.

ప్రశ్నలు:

3. నాగార్జునుడు, యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి స్నేహబంధానికి ఆనవాళ్ళు ఏవి?
4. శ్రీవర్చత విద్యాపీఠంలో బోధనాంశాలు ఏవి?
5. ఎవరి రచనల పల్ల మనకు శ్రీవర్చత విద్యాపీఠం గురించిన విషయాలు తెలిసాయి?
6. పై పేరా ఆధారంగా ఒక ప్రశ్న తయారు చేయండి.

II. వ్యక్తికరణ - స్వజవాత్మకత

(18 మార్కులు)

(ఈ) క్రింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాల్లో సమాధానాలు వ్రాయండి.

4×2=8

7. చంద్రోదయాన్ని అత్యంత మనోహరంగా పర్ణించిన "వెన్నెల" పాఠ్యభాగ 'కవి పరిచయం' వ్రాయండి.
8. ఒక పుస్తకం యొక్క తొత్తికతను, అంతస్సారాన్ని తెలియజేసేది 'ముందుమాట' లేదా 'పీఠిక' అంటారు గదా! 'పీఠిక' ప్రక్రియ గురించి వ్రాయండి.
9. "వర్ణం ఒకప్పుడు, ఫలితం మరొకప్పుడు" అనడంలో రచయిత ఉద్దేశ్యమేమిటి?
10. ఒక వ్యక్తి చేయకూడని పనులుగా బుద్ధుని కవి వేటిని పేర్కొన్నాడో తెలపండి.

(ఉ) క్రింది ప్రశ్నలకు పది లేదా వందైదు వాక్యాల్లో సమాధానం వ్రాయండి.

2×5=10

11. సీతాస్వేషణ నిమిత్తం హనుమంతుడు చేసిన "సముద్ర లంఘనాన్ని" కవి ఆయ్యలరాజు రామభద్రుడెలా పర్ణించాడో తెలుపండి.

లేదా

మానవ మహా ప్రస్థానంలో అతనితో పెనవేసుకొని పోయిన అంశాలేవి? వాటిని కవి ఎలా స్మరించుకున్నాడో వివరించండి.

[4]

12. సజ్జన సాంగత్యము లభించి ధన్యుడైన హిరణ్యకుని పుత్రాంతాన్ని మీ సాంతమూలర్లో వ్రాయండి.

లేదా

'గోరంతరీపాలు' కథానికలోని పుట్టుని స్వభావాన్ని, గొప్పదనాన్ని వివరించండి.

ClassResult.in

TELUGU, Paper - I

(First Language)

Parts A and B

Time : 2 Hours 45 min.]

[Maximum Marks : 40

సూచనలు :

1. ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు తగిన జవాబును సూచించే అక్షరాన్ని బ్రాకెట్లలో గుర్తించండి.
2. **Part-B** కి సంబంధించిన సమాధానాలు ఈ ప్రశ్నపత్రంలోనే రాసి, **Part-A** సమాధాన పత్రానికి జతచేసి ఇవ్వవలెను.

Part-B

Time : 30 minutes

Marks : 10

III. భాషాంశాలు (పదజాలం - వ్యాకరణాంశాలు)

(10 మార్కులు)

- క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానాలు గుర్తించి, వాటికెదురుగా సున్న బ్రాకెట్లలో జవాబును సూచించే అక్షరాన్ని (Bold letters) రాయండి. $20 \times \frac{1}{2} = 10$

1. అధికమైన చీకటి కారణంగా విశ్వమంతా కాలుక గ్రుక్కేస కర్రపటంలు లాగా కనిపించినది. []

(గీత గీచిన పదానికి అర్థాన్ని గుర్తించుము.)

(A) కన్ను	(B) బరిణె
(C) బురద	(D) రంధ్రం

2. అస్పృతమాడుల కంటే మౌనము మేలు. []

(గీత గీచిన పదానికి వ్యాయంపదాలను గుర్తించండి.)

(A) నాట్యము	(B) నాటకము
(C) ఆబర్ధము	(D) సత్యము

3. అవయవాలన్నింటిలో వయస్యం ప్రధానమైంది. []
 (గీత గీచిన పదానికి పర్యాయపదాలను గుర్తించండి.)
 (A) నేత్రము, కన్ను (B) హృదయం, గుండె
 (C) తల, శిరస్సు (D) చరణం, అంఘ్రి
4. పరోపకారమునకు తరువులు గురువులు. భూమిని వీల్చుకు వచ్చిన చైతన్య
 ప్రతీకలు భూరుహోలు. []
 (గీత గీచిన పదాలకు సమానార్థక పదం గుర్తించండి.)
 (A) గురువులు (B) పేల్చులు
 (C) కొండలు (D) వృక్షాలు
5. సూర్యుడు ఉదయించకముందే నా స్నేహితుడు నిద్ర లేస్తాడు. []
 (గీత గీచిన పదాలు నానార్థాలుగా గల పదాన్ని గుర్తించండి.)
 (A) చెలికాడు (B) బంధంపు
 (C) మిత్రుడు (D) శత్రువు
6. వీడు ఏ వీడు వాడో కదా! []
 (గీత గీచిన పదానికి నానార్థాలను గుర్తించండి.)
 (A) ఇతడు - దేశం (B) ఇతడు - పట్టణం
 (C) ఇతడు - గ్రామం (D) ఇతడు - ప్రాంతం
7. అన్నాదులను దొంగిలించునది. []
 (ఈ పుస్తకాల్లో కలిగిన పదాన్ని గుర్తించండి.)
 (A) మూషికం (B) శునకం
 (C) వాసరం (D) వాయసం
8. హరిహర బ్రహ్మాలను పురిటి బిడ్డలను చేసిన పురంధ్రీ అలాను ఆనసూయ. []
 (గీత గీచిన పదానికి సరైన పుస్తకాల్లోని పదాన్ని గుర్తించండి.)
 (A) పురమును శుభ్రపరచునది (B) పురమునలంకరించునది
 (C) పూజలు చేయునది (D) గృహమును భరించునది

9. పున్నామ సరకం నుండి తాపాడువాడు పుత్రుడు. []
(గీత గీచిన పదానికి వికృతి పదం గుర్తించండి.)
(A) కుమారుడు (B) తనయుడు
(C) బొడ్డడు (D) ఆత్మజుడు
10. లేపాక్షి గుహల గోడలపై అందమైన బొమ్మలు గీచారు. []
(గీత గీచిన పదానికి ప్రకృతి పదాన్ని గుర్తించండి.)
(A) వాడ (B) కుడ్యం
(C) సౌభం (D) కోట
11. సజ్జన సాంగత్యం మేలు కలిగిస్తుంది. []
(గీత గీచిన పదాన్ని విడదీయగా ఏర్పడే రూపాన్ని గుర్తించండి.)
(A) సు + జన (B) సత్ + జన
(C) సజ్ + జన (D) సచ్ + జన
12. ప్రయోలుక ఇక్కడనే స్థిరనివాసము ఏర్పరచుకొన్నది. []
(గీత గీచిన పదంలో పుష్క సంధిని గుర్తించండి.)
(A) ఇత్యసంధి (B) త్రకసంధి
(C) యదాగమసంధి (D) యణాదేశసంధి
13. ఆతని ప్రచనసము ఎంతో స్పృదుమధురముగా నుండును. []
(గీత గీచిన పదం ఏ సమాసానికి చెందుతుందో గుర్తించండి.)
(A) విశేషకోభయపద కర్మధారయ సమాసం
(B) విశేషణ పూర్వపద కర్మధారయ సమాసం
(C) విశేషకోత్తరపద కర్మధారయ సమాసం
(D) ద్వంద్వ సమాసం
14. వినయము కలిగిన వాడే విద్యార్థి. []
(గీత గీచిన పదానికి విభిన్న వాత్యాన్ని గుర్తించండి.)
(A) విద్య కొరకు అర్థి (B) విద్య యొక్క అర్థి
(C) విద్య చేత అర్థి (D) విద్యను అర్థించువాడు

15. ఆ కంఠంబుగ నిప్పు మాఘకర భిక్షాన్నంబు భక్షింపగా []
(ఇది ఏ పద్యపాదమో గుర్తించండి.)
(A) ఉత్పలమాల (B) శార్దూలము
(C) సీసము (D) చంపకమాల
16. జ గణం బేసి గణంగా (3, 5, 7 గణాలుగా) ఉండకూడని పద్యమేదో గుర్తించండి. []
(A) ఆటవెంది (B) సీసము
(C) కందము (D) తేటగీతి
17. ప్రతి పాదంలోనూ రెండవ అక్షరం ఓకే అక్షరమై వుండటాన్ని ఏమంటారు? []
(A) పృథం (B) యతి
(C) ప్రాస (D) ప్రాసయతి
18. కమలాక్షు సర్పించు కరములు కరములు []
(ఇందులోని అలంకారాన్ని గుర్తించండి.)
(A) పృథ్వీసుప్రాసం (B) యమకము
(C) ఛేకాసుప్రాసము (D) లాటాసుప్రాసము
19. అర్థభేదం కలిగిన హల్లుల జంట ప్రకృష్టకృనే రాపటం []
(ఏ అలంకార లక్షణమో గుర్తించండి.)
(A) యమకము (B) ఛేకాసుప్రాసము
(C) పృథ్వీసుప్రాసము (D) అంత్యాసుప్రాసము
20. అర్థాంతరన్యాసాలంకారానికి ఉదాహరణమును గుర్తించండి. []
(A) శ్రీశాంత్ చోక్క మల్లెపూపులా తెల్లగా వుంది.
(B) ఆ వెన్నెల పాల వెల్లియా అన్నట్లున్నది.
(C) హనుమంతుడు నముద్రమును లంఘించెను. మహాత్ములకు సాధ్యంకానిది లేదుగదా!
(D) ఆ మట్టివెల్లు తొట్టలో కెట్టి చిట్ట చిగుసుకొని వున్నది.